

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Felelős szerkesztő: Dr. Kiss Pál.
Főmunkatárs: Dr. Nagy Sándor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Dessewffy-tér 7. szám alatt.

Telefon szám 124.
Hirdetéseket díjszabás szerint közlünk.

Kiadó és laptulajdonosok:
Dr. Kiss Pál és Lepsits Kálmán.

A munka becsülete.

Makó, szept. 2.

A minap hallottam, hogy egy igen derék, jóra való és tekintélyes iparosunk nőszülni szándékozván, megkérte azt a leányt, aki felé a szive húzott, ki mellest megmondva szintén iparoscsaládból származik. Kereken elutasító választ kapott a leánytól azzal a kijelentéssel, hogy nem fog iparosemberhez férjhez menni, mert jóllehet, a legkellemesebb megélhetést, a teljes jólétet biztosítva látná a társadalmi pozíció nem elégténen ki vágyait, inkább vár, amíg valami hivatalnokcska akad a horgára.

Feljegyzésre méltó eset az is, ami egy helybeli kereskedőnél történt: A kereskedő megtudta, hogy egy nem éppen kellemes üzleti pletykába keverte a nevét egy fiatal ember. Egész tisztességtudóan felkereste tehát a mendemonda kolportálóját s előadva neki az esetet, megkérte, hogy tartózkodjék az alaptalan híresztelésektől, amivel üzletének kárát okozza. Az ifjú ur elutasította, hogy ő csak megbízottaknak ad magyarázatot, de nálánál alacsonyabb társadalmi állásban levők megbíztaival nem fog szóba állani. — A lovagiaskodásnak érdekes megnyilatkozása!

Egy más esetben egy ház lakosztályát óhajtottá kivenni valaki azzal a szándékkal, hogy átalakítja és üzletet csinál belőle. A tulajdonos elszörnyedve tiltakozott: „Mit gondol, a mi uri házunkban kereskedést csinálni? hisz ez elcsúfítaná ezt a régi, tisztességes épületet!

Ugyancsak helyben történt, hogy egy iparosember üzleti dolgokban járt egy magasabb rangú tisztviselőnél. Ugyanekkor jelen volt néhány diplomás ember is. A tisztviselő korrekt gondolkodású ember, bucsuzáskor magyarosan parolát adott, megrázta a kezét az iparosnak. Erre a jelenetre azt a megjegyzést tette az egyik jelenlévő, hogy az illető ur népszerűséget hajhász, mert máskülönbben nem kacsozna olyan barátságosan holmi mesteremberekkel.

Ezek csak apró epizódok, amik ezrével teremnek, amik felett napirendre szokott térni az ember, de mindenesetre érdekes, jellemző epizódok, mert élénk színekkel festik azt a felfogást, melyet az ugynevezett uri körök táplálnak az iparosokról és kereskedőkről.

Pedig nem kell tulságosan mély bölcselkedőnek lenni ahhoz, hogy ítéletet alkosson valaki magának az eseményekből és levonja belőle a következtetést. Ez az ítélet nem az iparosokra megszegyenítő, nem a kereskedő gondolkodását bélyegzi meg, annyi bizonyos.

Pedig sajnos, ez a világfelfogás uralkodik.

Bármerre tekintünk, tapasztalni fogjuk, hogy az emberek magukat kasztlók szerint iparkodnak osztályozni. A főrangúak csak félvállról beszélnek, ha egyáltalában beszélnek az értelmi osztály képviselőivel, a lateinerek lekicsinylik és lebecsülik a kereskedőt és iparost, a mesteremberek sem kivételek, ők meg a földmivelő népet tartják kevesebbre maguknál, a birtokos paraszt a zsellér és napszámos emberrel éreztetni gögjét s még ezek is különbséget tesznek maguk közt.

Nem jól van az így, mert nem erre tanít bennünket sem a vallás, sem az iskola, sem pedig az etikai érzék. Az egyenlőség nagy eszméje úgy látszik még mindig idegen fogalom az emberek előtt. Nem tudják még mindig megérteni azt, hogy nem a születés, nem a társadalmi pozíció, hanem a becsületesen végzett munka képezi az igazi érdemet akármilyen társadalmi állásban és helyzetben. Az a földműves, az az iparos, vagy akár az a hivatalnok csak akkor tarthat számat igazi tiszteletre, ha megtérszi kötelességét s ennek az értékelése a társadalom részéről a polgári becsület.

Ezt a becsületérzést nem szabad meggondolatlanul és indokolatlanul megsérteni.

Mert bizony mondom, hogy a kereskedő, a földműves, az iparos több tiszteletet érdemel, ha dolgozik a maga és a nemzet javára, mint sokan azok közül, kik tisztességeiket immel-ámmal töltik be és károsítják nemcsak magukat, de az egész társadalmat is.

Az ipari és kereskedelmi pálya az, amely manapság jól megapozva, szorgalommal folytatva, szebb jövőt ígér mint bármi más és mind ostoba ember az, ki gyermekét azzal ijesztgeti, hogy inasnak udja.

Itt a munka nemesíti itt a szorgalom gyümölcsözik, itt az ernyedetlen kitarítás után juthat előre valaki, nem pedig azon a bizonyos létrán, mely a tudatlanságot is ép úgy emeli, mint a tudást.

Az egész társadalom ma már a polgári munka megbecsülésén kell, hogy alapuljon s ezért helytelenül tesz mindenki, ki a már-már leomlott társadalmi válaszfalak védelmére kelve rozsdás, elavult fegyvereivel névetséges és gunymosolyra érdemes szelmalomharcot folytat és önmagát bélyegzi meg vele.

(A villanyvilágítás ellenőrzése. Makó város tanácsa egy régi hiányt akar pótolni. A villanyvilágítás ellenőrzésére akar egy árammérő készüléket beszerezni. E célból a városi tanács mai üléséből kifolyólag több fővárosi cégtől ajánlatot kért be ilyen árammérő szállítására.

Országgyűlés.

— A képviselőház ülése. —

A katonai javaslatok sorsa. — A függetlenségi álláspont. — Justh Gyula nyilatkozata. — Az ülés.

A Kossuth-párt tegnap esti határozata után jelentékenyen megváltozott a politikai helyzet. Beállott az a fordulat, amelyet a munkapárti körök sajtójuk útján már hetekkel ezelőtt hirdettek, csak hogy ez a fordulat legkevésbé sem kellemes a kormánynak. A Kossuth-párt tegnapi határozata a véderőreform tárgyalásáig a leg erősebben összekapcsolta a két függetlenségi pártot s végzetes csapást mért a katonai javaslatokra is, amelyekből ezek után törvény soha sem lehet.

A függetlenségi pártok tagjait a tegnapi határozat nagy lelkesedéssel töltötte el s ez a lelkes hangulat kísérte őket ma is a képviselőházba. A két függetlenségi párt közül végérvényesen elűnt az az ék, amelyet a munkapárt akart közéjük verni.

A Kossuth-párt tegnapi határozatára vonatkozólag Justh Gyula ma a következőket mondotta tudósítónk előtt:

— A Kossuth-párt határozata a legnagyobb meglepéssel töltött el. Ezzel végleg meg van pecsételve a kormány és a katonai javaslatok sorsa. Ez a határozat csak siettetett az agóniát, amelyben a kormány már egy hónap óta leledzik.

— Tévedés azonban azt gondolni, hogy a függetlenségi és 48-as párt az általános választói jog árán elfogadta volna a katonai javaslatokat. A párt határozata azt mondja, hogy előbb alkottassék meg az általános, egyenlő és titkos választói jog s azután az új választói jog alapján összeülő parlament határozzon a katonai kérdések felett. A párt még abban az esetben is irtó háborút indított volna a véderőreform ellen, ha a Kossuth-párt nem is hozza meg tegnapi határozatát.

A két függetlenségi pártnak egymással közelebb való jutása már a mai ülésen is meglátszott. Mikor Justh, Kossuth és Apponyi bement az ülésterembe, az egész ellenzék lelkesen megéljenezte őket.

A mai ülést Berzeviczy Albert elnök fél tizenegy órakor nyitotta meg.

A tegnapi ülés jegyzőkönyvét észrevétel nélkül hitelesítették.

A jegyzőkönyv felolvasása alatt lépett a terembe Justh Gyula, akit az ellenzék tagjai lelkesen megéljeneztek.

Polónyi Géza: Éljen az önálló magyar hadsereg! (Hosszas eljenzés.)

Feleltások a jobboldalon: Ez a népgyűlésekbe való.

Lovász Márton: De önök nem mernek népgyűléseket tartani! (Nagy zaj.)

Az elnök bemutatta Melzer László képviselő levelét, amelyben 4 heti szabadságot kért. A szabadságot a Ház megadta.

Fráter Loránd: Mire hazajön, ugyanis megbukik a kormány. (Derűtlenség.)

Az elnök bemutatta Pancsova és Csongrád feliratát a parlament tanácskozási rendje ellen. (Zaj.) Javasolta, hogy a két felirat adassék ki a kérvényi bizottságnak.

Bikády Antal ellenindítványt terjeszt be, hogy a kérvények a pénzügyi és véderőbizottságnak adassanak ki.

Az elnök jelentette, hogy az ellenindítvány felett 20-nál több képviselő névszerinti szavazást és a szavazás holnapra való halasztását kérte. (Zaj.)

Benedek János, a házszabályokhoz szólva, kifogásolta, hogy bár a kérdés már egyszer a Házban szóvá tétetett, mégis egyre nő a választá vázó interpellációk száma, jóllehet a házszabályok arra kötelezik a minisztereket, hogy harminc napon belül megadják a választ. Az interpelláció joga alkotmánybiztosíték s ha a miniszterek ennek dacára sem adnak választ, azt a látszatot keltik, mintha ki akarnának bujni a felelősség alól. Kérte az elnököt, hogy intézkedjék ezen állapotok megszüntetése végett. (Élénk eljenzés.)

Mikor a jegyző a lajstromot olvasta, az ellenzék hangosan tüntetett:

— Mikor terjesztették be az interpellációkat?

A jegyző: 1910. júniusában. (Óriási zaj.)

Batthyány Tivadar gróf: Ez a miniszteri kötelességtudás. (Zaj.)

Mikor a jegyző Egry Bélának a kolera tárgyában betervezett interpellációját olvasta.

Lovász Márton közbekiált: Azóta emberek haltak meg már kolerában. (Nagy zaj.)

Fráter Loránd: Kolerapárt. (Óriási derűtlenség.)

Még Ugron Gábornak és Achim Andrásnak is van válasz nélküli interpellációja.

— Hisz azok már meghaltak. (Zaj.)

Abraham Dezső: Majd Ugron Zoltán megviszi nekik a választ, ő már barátságban van a szellemekkel. (Nagy derűtlenség.)

Fráter Loránd: Csak azokkal, akik literékkel lövik magukat fejbe. (Derűtlenség.)

A napirend szerint következett a névszerinti szavazás, mely délután egy óráig tartott. Ekkor Nadányi Gyula beszélt a véderőreform ellen. Ülés vége 2 órakor.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár. Szeptember 2. Szombat. Római kath. Jusztiás ap. Gör. kath.: Augusztus 20. Sámuel pr. — Nap két 5 óra 18 perckor. Nyugszik 6 óra 39 perckor.

Időjárás. A budapesti meteorológiai intézetnek Makóra érkezett jelentése szerint a következő időjárás várható: helyenkint hirtelen esők lényegtelen hőváltozással. Sürögnyprognózis: Meleg, zivatarok. Déli hőmérséklet: 28,5 fok Celsius.

FELELŐS SZERKESZTŐ TELEFON-SZÁMA: 63.

)(A polgármester itthon Galambos Ignác dr. polgármester ma visszaérkezett szabadságáról és a jövő héten átveszi hivatalának vezetését.

)(Uj bizalmiférfi. Minthogy Demkó Pál dr. kir. közjegyző választási elnök a lemondó Tokár Andor helyébe a XIII. kerületbe választási elnökül Gorcsa Péter városi tanácsjegyzőt küldte ki, üresedésbe jött a VI-ik kerületben az egyik hatósági bizalmiférfi állása. E megüresedett helyre a városi tanács mai üléséből kifolyólag Almási Gyula főpénztári ellenőrt küldte ki.

)(Megtagadott kérelem. Az állami iskolai gondnokság a gazdasági iskolai igazgató előterjesztése alapján megkeresést intézett Makóváros tanácsához, hogy a gazdasági ismétlődő iskolánál tartott állatok ellátásáról gondoskodják. A tanács a kérelmet azon az alapon, hogy más oldalról is igen sokkal járul a gazdasági ismétlődő iskola fenntartásához, a kérelmet elutasította.

)(A városháza átalakítása. A városi tanács a felső hatóság rendelkezése folytán már másodszer hirdetett pályázatot a városi szék-épület renoválására vonatkozólag. A pályázat, mint azt néhány héttel ezelőtt megírtuk, nem járt a kellő eredménnyel, ezért új pályázatot hirdetett a városi tanács. A pályázati határidő a mai nappal járt le, de az eredmény most sem volt jobb, mint az első pályázatnál, mert most is csak egy vállalkozó akadt. Most ugyanis a Széll József és Juhász János vállalkozók adták be ajánlatukat. Azonban ők sem határozták meg egy összegben a városi szék-épület átalakításának költségeit csak egységáratok tüntettek ki ajánlataikban, ezért Makóváros tanácsa mai ülésén a pályázatot, illetve az ajánlatot átszámítás végett kiadta a város mérnöki hivatalának.

)(Furcsa indítvány. Szakács Gábor városi képviselő ma indítványt adott be a városhoz, melyben azt célozza, hogy a városi tisztviselői telep létesítése alkalmával csak azok a tisztviselők kapjanak lakást, kiket a város képviselőtestülete ajánl. Az indítványhoz nem fűzünk külön magyarázatot, csak azt mondjuk, hogy ez furcsa indítvány.

)(A sajtó ügye. Budapestről jelentik: A Budapesti Uságyírók Egyesülete ma folytatta tanácskozását Bródy Sándor elnöklele alatt. A közgyűlés Purjesz Lajos két indítványát fogadta el. Az első indítványában »A Nap« kolportázsának eltűntetését politikai üldözésnek tartja a közgyűlés. A másik indít-

ványban követeli a közgyűlés általában a szabad kolportázs biztosítását, a hírlapszállítás olcsóbbá tételét és még számos oly intézkedést, melyek a sajtószabadság biztosítékai. Végül a közgyűlés megbizta a választmányt, hogy a határozatokat a Ház elé terjessze.

)(Járdát kérő utca. A Vágóhid-utca lakói ma kérvényt intéztek Makóvárosához, melyben utcájuknak téglaburkolattal való ellátását kérik. A kérelmet legközelebbi közgyűlésén tárgyalja Makóváros képviselőtestülete.

)(A végrehajtók államségélye. A város képviselőtestülete az 1909. évi államségélyből tudvalevőleg fejenként 356 korona 72 fillért utalványozott ki a városi végrehajtók számára. E kiutalást azonban, mint azt megírtuk, a miniszter felelősségétől megsemmisítette és elrendelte a kapott összegek visszatérítését. Ez ellen most a végrehajtók jól megindokolt kérvényt terjesztettek be a város képviselőtestületéhez. Ezt a kérelmet mai ülésén tárgyalta a városi tanács és kimondotta, hogy a kérelmet pártolólággal terjeszti a közgyűlés elé.

)(Husipari kongresszus. Az országos ipartestület husipari szakosztálya, mely mint a husiparosok országos szövetsége, az egész ország husiparosságának központi szerve, ez évi szeptember 16-án és 17-én Budapesten országos kongresszust és ezzel kapcsolatban husipari szakkiállítást rendez. A kongresszuson a husiparoknak elsőrangú, országos érdekei és legégetőbb bajai kerülnek napirendre. Valamennyi husiparosnak érdekében áll tehát, hogy a kongresszus lefolyása minden részletében máltó legyen azokhoz a nagy, az egész magyar közgazdaságot mélyen érintő érdekekhez, amelyek a husiparral összefüggnek. A makói ipartestület a maga részéről is felhívja a helybeli szakiparosok figyelmét ezen kongresszus fontosságára.

)(Gyula város átirata. Gyula város átiratával ma érdekes megkeresést intézett Makóváros tanácsához. Átiratában Gyula városa a hetipiaci elővásárlásra vonatkozó szabályzatot kéri Makóvárosától. Minthogy azonban a városnak ilyen szabályrendelete nincs, meg nem küldhette azt, de kimondotta a városi tanács, hogy legközelebb gondoskodni fog ilyen szabályrendelet megalkotásáról is.

)(Gazdasági altisztképzés. A lugosi magy. kir. gazdasági altisztképző iskolába 22 évet betöltött gazdálkodó ifjak felvételének. Részletes felvilágosítással szívesen szolgál a hozzáfutóknak a makói gazdasági népiszkola igazgatósága.

)(Meddő árlejtés. Makóváros tanácsa ma délelőtt tartott árlejtesét a város tűzifa szükségletének szállítására. A szállításra csak egy pályázó akadt Grünstein Márk fakereskedő személyében, ki vagonkét 180 koronáért volt hajlandó a fát szállítani. Minthogy a városi tanács ezt az árat túlságosnak találta, új árlejtesét rendelt el.

)(Bőriparosok figyelmébe. A makói ipartestület elnöksége ismételve fi-

gyelmezeti a helybeli bőriparosokat arra, hogy a közös hadsereg részére szállítandó bőrnemű készítmények pályázati hirdetése e hó 5-én lejár.

)(Értesítés. A Makó városi könyvtárból könyvkiosztás 1911-évi szeptember 3-ik napja helyett kivételesen 1911 szeptember 2-án, holnap szombaton délután 4-6-ig lesz.

)(Elnökök változása. Nem volt még olyan városi képviselő választás, hol lemondás folytán a választási elnökök olyan sokféle képen változtak volna, mint a mostani választás alkalmával. Ismeretes, hogy egyik elnök a másik után mondott le. Ma is ilyen elnöki lemondásokról számolhatunk be. Így Politzer Jenő a III-ik kerületben lemondott a helyettes elnökségről és helyébe Demkó Pál dr. Nacs Andrászt küldte ki. Berényi József pedig a VII-ik kerületi elnökségről, míg Varga Ferencz ugyanezen kerület helyettes elnökségéről mondott le. Előbbi helyébe elnöknek Korhecz Czelesztint, utóbbi helyébe helyettes elnöknek Diósszilágyi Józsefet kérte fel dr. Demkó Pál választási elnök. A XIII-ik kerületben Tokár Andor helyett, a ki szintén lemondott, Gorcsa Péter lesz a választási elnök.

)(A marosi fürdő áthelyezése. Mikor Makó városa Báló Pállal a marosi fürdőre vonatkozólag szerződést kötött, egyben kikötötte azt is, hogy a fürdőtulajdonos köteles a fürdőt a folyó kotrása esetén a felszólítástól számítva 14 nap alatt áthelyezni. A folyammérnökség most végzi a Maros kotrását, a miért is felszólította Bálót a fürdő áthelyezésére. Minthogy azonban Báló Pál a felszólításnak eleget nem tett, a folyammérnökség ma az iránt kereste meg Báló város tanácsát, hogy a fürdőt a kotrasi munkálatok teljesítése végett 48 óra alatt helyeztesse át. A városi tanács mai ülésén foglalkozott a folyammérnökség átiratával, de magát ebben intézkedni illetékesnek nem találta, ezért az átiratot az alispáni hivatalhoz, mint elsőfokú vízjogi hatósághoz tette át.

)(A «színházi ujság» az egész hét színlapját közli a megnyitó előadástól kezdve egészen a jövő vasárnapig. Egyes példányok a »Makói Független Ujság« kiadói-vatalában, a lapkihordóknál, a színházi pénztárnál és a jegyszédőknél is 20 fillérért kapható.

Polónyi fia zsidó hitközségi tag. Egerből jelenik: Polónyi Gyula volt huszártiszt, jelenleg az első magyar általános biztosító társaság egri ügynökségének tisztviselője, aki Polónyi Géza volt igazságügyminiszternek a fia, nyilatkozatot küldött az egri izraelita hitközségnek, hogy be akar lépni az izraelita hitközség kötelékébe s mint ilyen a hitközség terheire is hozzájárulni kíván. A hitközség értesítette Polónyi Gyulát, hogy a nyilatkozatról az előjáróság fog dönteni, mihez tartásul azonban közölte vele, hogy az alapszabályok értelmében lesz ugyan választási joga, de mint más vallású, ő maga nem választható.

)(A köztetek tisztántartása. Megemlékeztünk már arról, hogy a vármegye alispánja szigorú rendeltetben utasította Makóvárosát a köztetek tisztántartására. Ebből az alkalomból a város tanácsa elhatározta, hogy egy seprőgéppel ellátott locsolót szerez be, ezért mai üléséből kifolyólag néhány fővárosi cégtől ilyen gép szállítására ajánlatot kért be.

)(A járlatkiállítás megkönnyítése. A járlatkiállító hivatalt főleg heti piac és vásár előtti napokon, mint ismeretes, a közönség valóságos megostromolja. Ezen a visszas állapoton segített mai ülésén a városi tanács, mert elrendelte, hogy az említett napokon a járlatkiállító hivatalnál egy kísérítő tisztviselő alkalmaztassék.

Regula a körtömben.

A háromszoros rablógyilkos.

— Saját tudósítónktól. —

Makó, szept. 1.

Regula Ede, az edelényi háromszoros rablógyilkosság tettese közömbösen, fásultan várja sorsát az ügyészség fogházában. A vézna asztalosságát szervezetén napról-napra szemmel látható pusztulást víz véghez a tüdővész. A törvényszéki orvos ezért naponta négy-ötösör is teje adat neki. Most történt különben először, hogy a nagyközönség véleménye iránt érdeklődött.

— Milyen a kedv ellenem Miskolcon? — kérdezte a fogházfelügyelőtől, aki így felelt:

— Olyan, a milyen a maga büne?

Regula Lengyel Zoltánt kérte föl védőül, aki levélben azt válaszolta, hogy ügye tanulmányozására a napokban Miskolcra érkezik. Aki csak Regulával érintke, zett, mindenkinek az a véleménye hogy tettének elkövetése óta nem normális. A fogházban folyton ír. Leírta az egész gyilkosságot. Ez az írásbeli vallomása annyira zavaros és úgy van megszerkesztve, hogy az ügyészségen elmeállapotának megbillenésére gondolnak. A gyilkosság ügyét, ha addig az elmeorvos más véleményét nem mond, október közepén tárgyalja az esküdtszék.

Kiadó ház.

Lonovics sugárton most épülő házam, melyben négy szoba van, az összes mellékhelyiségekkel november 1-től bérbe kiadó.

Dr. Kiss Pál ügyvéd.

Nyomdász tanulók

fizetéssel felvételnek a Makói Független Ujság-nál.

A KORMÁNY MEGVONTA

A NAPTÓL

A CORPOLTÁLÁST.

A ZÖLD BÉKA

megadja a jogot, mert a NAP hirdetése révén jutott

360 drb. női- és leány télikabátokhoz, amelyet olcsón árúsít a püspökkerttel szemben levő tüzletében.

Örült a vonaton.

A nagy hőség áldozata.

— Saját tudósítónktól. —

A Pozsony felől érkező személyvonat utasai nagy ijedelmet állottak ki ma délután. A vonat egyik másodosztályú szakaszában, amely tele volt utasokkal, utazott egy ismeretlen, egyenruhát viselő fiatalember is, akinek a paroliján buzakalászok voltak. A fiatalember Pozsonvig egészen normálisan viselkedett, Pozsonyon túl azonban egyre idegesebb, izgatottabb lett.

Eleinte csak idegesen mozgott a helyén, majd francia és román nyelven kiabálni kezdett, szidta az utasokat, mint a bokrot.

— Mindenki takarodjék ki innen, — mondta az utasoknak, — mert felfalok mindenkít, aki itt benn marad!

Az utasok menekülni akartak a vérben forgó szemű fiatal ember elől, de ez nekiesett egy-két embernek, a kocsit ajtaja felé tuskolta őket, hogy kidobja a vonat ajtaján.

Kétségbeeset küzdelem keletkezett a hirtelen megörült utas és a többi utasok közt. A nagy lármára és sikoltozásra figyelmessé lett a kalauz is, oeament és közös erővel sikerült lefogni a dühöngő fiatalembert.

Ekközben a vonat Párkánznánára ért, ahol az átlómáson levő cseudörök leszálították az ismeretlen fiatal embert a vonatból. A nála levő írásokból megállapították, hogy Affaniu Péternek hívják, román alattvaló és a genfi gazdasági akadémia hallgatója.

A szerencsétlen fiatalember Genfből akart hazautazni Romániába, de — amint az orvos megállapította — utközben a vonaton a nagy hőségtől megörült és ilyen állapotban akarta utitársait kidobni a vonatból.

A boldogtalan fiatalembert, akinek zsebeiben hatvan korona készpénz és egy Bukarestig szóló vasúti jegyet találtak, egyelőre Párkánynánán vették őrizet alá, hozzátartozóit pedig értesítették tragédiájáról, hogy gondoskodjanak hazaszállításáról.

SZINHÁZ.

Az első hét műsora.

Szombat: **A sárga liliom**, életkép. (Bérlét 2.)

Vasárnap délután: **Az ezred apja**, vig operett (mérsékelt helyárak.) Este: **A babuska**, nagy operett. (Bérlétszámot.)

Hétfő: **A babuska**. (Bérlét 3.)

Kedd: **Utánam**. Szinmű. (Bérlét 4.) Szerda: **A testőr**. Vigjáték. (Bérlét 5.)

Csütörtök: **A millió**. Bohózat. (Bérlét 6.)

Péntek: **Cigányszerelem**. Nagy operett. (Bérlét 7.)

Szombat: **Cigányszerelem**. Nagy operett. (Bérlét 8.)

Az ezred apja.

(Megnyitó előadás.)

Nagyon kedvező auspiciumok között nyitotta meg ma este *Nádasy* színtársulata az idei színházi évadot. Teljesen zsufoolt ház, pót-székekkel, kiválóan jó, mindenrészletében összevágó előadás. Ez

az est képe benn a színházban. Egy pompásan mulattató francia operettet játszottak olyan előadásban, ami egyenesen fényes kilátásokkal biztat erre a szezonra. Az összes szereplők igazán úgy adták szerepeiket, hogy bátran elfogadhatók lettek volna a legelső fővárosi színpadon is. *Peterdy* Etelka, a társulat primadonnája kis terjedelmű, de iskolázott hanggal szépen énekelt, játéka ügyes, tolettjei mesés szépek voltak. Rendkívül bájos volt a társulat új naivája, *Fekete Rózsika*. *Nádassyné* Jolánt a mi Nádassynénkat a közönség meleg ovációval fogadta megjelenésekor, amit mai játékával is nagyon kiérd. *Dinyési* Juliska gyönyörű megjelenés. A férfiak közül *Nagy Dezső*, *Ujj Kálmán* és *Békéssy* József excelláltak. *Nagy Dezső* s *Ujj Kálmán* szintén régi jó ismerősei közönségünknek s most is a régi jók. *Békéssy*ben kiváló erőt nyert a társulat. Minden mozdulatában s beszédében vérbeli színész. *Latabár* nagyot haladt, mióta a *Maryházy*-társulattól ismertük. Akkor még a karban szerepelt s ma már — két év után — teljesen kész színész. *Szigeti* Jenő is nagyon tetszett. Jó volt még *Kemenes*, a hadnagy és *Petrik* az após szerepében.

)(**Sárga liliom** bemutatója. Ma lesz színházunkban *Biró* Lajos nagysikerű darabjának a „*Sárga liliom*“nak bemutató előadása, amely Budapesten a múlt héten érte meg 75-iki jubileumát. Azt hisszük, hogy felesleges ennek a darabnak reklámot csinálni, világosan beszél az a tény, hogy 75-ször adák a magyar színházhoz rövid idő alatt. A darab főbb szerepeit *Bányai Irén*, *Kemenes Lajos*, *Földes Dezső*, *Dobos*, *Nagy Dezső*, *Petrik*, *Szigeti*, *Békési* és *Cathry* játsszák.

)(**Vasárnapi előadások**. Vasárnap két előadás lesz színházunkban. Délután 4 órakor mérsékelt helyárakkal a nagy sikert aratott *Ezred apja* vig operette kerül színre ugyanazzal a szereposztással, mint a bemutató előadás. Este 8 órakor rendes helyárakkal *Fall* Leo nagysikerű operettje *A babuska* kerül színre, amely a *Király* színházban zajos sikert aratott és folytonos zsufoolt házakat csinált. Ebben az operettben mutatta be *Fedák Sári* Pesten a hirhedt nadrágszoknyát, melyet nálunk *Peterdy* Etelka is be fog mutatni, aki *Fedák Sári* szerepét játssza. A darab vezető szerepeit *Peterdy*, *Bencsik Margit*, *Fekete Rózsika*, *Nádassyné*, *Békéssy*, *Szigeti*, *Nagy Dezső*, *Ujj Kálmán* játsszák.

Babuska bemutatója. *Fall* Leonak, a nagyhirű bécsi zenészerzőnek, gyönyörű muzsikájú nagy operettjét vasárnap és hétfőn este mutatja be színtársulatunk. A „*Babuska*“ külföldön mindenütt igen sokszor adták és Budapesten is közel 100 előadást ért meg a fő nő szerepben *Fedák Sári*val, aki ebben a szerepében hozta divatba a híres nadrágszoknyát. Nálunk *Peterdy* Etelka játssza ezt a szerepet, aki bizonyára Makón is hódítani fog divatos nadrágszoknyájával. A „*Babuska*“ többi vezető szerepeit: *Nádassyné*, *Fekete Rózsika*, *Ujj Kálmán*, *Szigethy*, *Békéssy*, *Nagy Dezső* és *Latabár* játsszák. Az előadást *Kerner* Jenő vezényli és *Nádasy* igazgató rendezi. A *Babuska* bemutatója iránt általános nagy az érdeklődés.

Utánam. *Bernstein* hatalmas műve, mely Budapesten a vigszínházban is óriási sikert aratott, — a jövő héten

kedden kerül bemutatásra. A nagyhatású darabot *Földes Dezső* rendezi. Jegyeket ezen előadásra már lehet előre váltani.

Az ezred apja délután. *Nádasy* igazgató nagy gondot fordít arra, hogy a délutáni mérsékelt áru előadások közönségei is a legújabb és legnagyobb sikerű darabokat élvezhessék és pedig teljesen olyan előadásban, mint este. Most vasárnap délután az *Ezred apja* című nagysikerű és rendkívül mulatságos szövegű vig operett kerül színre a már ismert elsőrendű szereposztásban. Az *Ezred apja* fő női szerepeit *Peterdy* Etelka, *Fekete Rózsika* és *Nádassyné* játsszák.

Regény.

Ezerszer a halál torkában

(Egy idegen földrészekbe szakadt magyar ember csodás kalandjai.)

Elbeszéli: **Ő maga.** (29) IV.

A puszta szigeten.

Nos, én nem vagyok babonás ember a következő rendkívüli esetet tehát csak úgy mondom el ahogy történt anélkül, hogy valami elméletet állítanék fel vele kapcsolatban a magam részéről. Már sok-sok hónapig — talán több, mint egy évig — éltem azon a borzasztó kis homokháton, mikor egy éjjel, mint rendesen nagyon leverten tértem nyugodni. Amint függő ágyamban aludtam, pompás álom volt. Egynehány szellemi lény jött hozzám és hajolt fölém szánakozó mosolyal. Olyan rendkívüli élnék volt ez a tünemény, hogy hirtelen felébredtem, kiugrottam az ágyamból és kimentem, magam sem tudom, hogy mit kereshni. Pár perc múlva azonban nevettem a saját ostobaságomon és megint bementem.

Ott feküdtem egy ideig a multakon elmélkedve — mert a jövőn nem mertem gondolkodni — mikor az éj mély csöndjét hirtelen egy sajátágosan ismerős hang törte meg, mely egész tisztán így szólt hozzám franciául bátorítón: „Én veled vagyok. Ne félj. Visszafogsz térti“ Lehetetlen leírnom érzeimeimet e pillanatban.

Nem az anyámnak és nem az anyámnak a hangja volt, de bizony olyan valakié, a kit én ismertem és szerettem, de nem bírtam felismerni. Az éjszaka sajátágosan csöndes volt s olyan megdöbbentő ez a titokzatos üzenet, hogy én ösztönszerűen megint kiugrottam a függő ágyamból, kimentem és többször egymásután elkiáltottam magamat, de természetesen sémmi sem történt, Ez éjszakától fogva azonban sohasem estem teljesen kétségbe, ha még oly rosszul folyt is a dolgom.

Két végtelen esztendő szállt el fölöttem, mikor egy nap hirtelen megfordult az idő s iszonyu orkán kezdett kitörni, mely rombadöntéssel fenyegette kis kunyhómat. Egy reggel, pár nappal később, mikor a vihar némileg elült, hallottam, hogy *Brunó* dühösen ugat a parton. Pár perc múlva berohant a kunyhóba és nem volt nyugta, míg ki nem indultam vele. De mielőtt ezt tettem, magam sem tudtam miért, felkaptam egy evező lapátot. Azután követtem a kutyámat le a partra, kíváncsian, hogy ugyan mi ejthette

olyan rémületbe. A tenger kissé haborgott és mert még kissé sötétes volt, nem bírtam a távolból tisztán kivenni a tárgyakat.

A mint harmad vagy negyed izben a tenger felé bámultam, egy hosszú fekete tárgyat láttam, melyet valami csónaknak tartottam, amint alá és fel himbalózott a hullámonkon. Erre, meg kell vallanom, magam is osztozkodtam a *Brunó* izgatottságában különösen mikor pár pillanat múlva egy jól megkészített indián catamaránt (tutaj) vettem ki a parton, a melyben több emberi alak feküdt elnyulva.

(Folyt. köv.)

A Makói Takarékpénztár épületében a Borsy Imre által bérelt

bolthelyiség

esetleg két üzlet számára 1912. majus 1-től fogva kiadó.

!! Rendkívüli alkalom !!

Pénz 4⁰/₁₀ 4¹/₂ 0⁰/₁₀ kamatra

és megfelelő tőketörlesztési hányadra Megbízásom van I. rendű pénz intézetek részéről fenti kamatláb mellett

2 millió korona

elhelyezésére. — Aki ingatlan birtokára pénzt óhajt felvenni vagy aki drágább kamatu kölcsönét olcsóbbra óhajtja kicserélni, az forduljon bizalommal 10 év óta fennálló jó hírnevű bank irodámhoz, hol gyorsan csekély közvetítési díj az érték három negyed részéig kapható kölcsön.

(3) tisztelettel

Berg Gerzon,

bank iroda Makó Szegedi-utca a gyógyszerár udvarában.

Kerestetik

a Makói Független Ujság-hoz lapelárusítónak

biztos megélhetés mellett egy tisztességes ember.

Különleges pálinka-árjegyzék.

5 éves kajszin-barack pálinka literje 1 frt. 50 kr.,

10 éves kajszin-barack pálinka literje 2 frt.

Valódi ó-törköly pálinka literje 1 frt. 20 kr.

Iritz Sámuel özv. cégnél

Valódiságért szavatosságot vállal a cég. (12)

BODOR SÁNDOR könyvkötő

Elvállal minden e szakba vágó munkák elkészítését, hivatalos könyvek, valamint magánkönyvek bekötését erős és izléses kivitelben jutányos árak mellett.

Makó, Deák Ferenc-utca.

Világhírű jó és olcsó természetes ásványvíz!
Gróf Schönborn-Buchheim Károly Beregmegyei uradalmából:

A luhi Erzsébet gyógyforrás

gyomor bajok elleni specificum.

A gyomor rendellen működésénél, gyomorsav képződésénél, gyomorégés, köhögés, a gyomor elnyálkásodása a gyomor és bél kronikus hurutja, alkalmával kitűnően beválik, a torok, gége és a hörgők idült hurutos állapotában sikerrel alkalmaztatik.

Elsőrangú üdítő és asztali ital! Elsőrangú a Giesshüblivel!

Polenai gyógyforrás. Elsőrangú diätetikus víz; leg-
üdítőbb asztali víz. Borral
vegyítve kitűnő, tejjel vegyítve a legjobb nyálkaoldó szer.

o o o Egyenrangú a krondorfi vízzel. o o o

Szolyvai gyógyforrás. Dr. Kélli, dr. Bókai, dr.
Widder-Hoffer, dr. Than, dr.
Irsai Arthur, dr. Fodor József tanár urak és számos orvosi te-
kintélyek elismerő nyilatkozatai alapján kitűnő sikerrel ajánltatik:
köszvény, hólyag s vizeleti szervek bajainál; cukorbetegség,
hugyhomok, epekő, a torok és tüdőszervek bántalmainál, étvágy-
talanság és gyomormegbetegedéseknél

Kitűnő ízű ital, igen üdítő víz! Egyenrangú a bilini vízzel!

Kapható minden jobb fűszerüzletben, vendéglőkben, kávéházak-
bar, drogériákban és gyógyszerárakban.

Vezérképviselet és raktár: **Ábelesz Sámuel,** szállító Makó,
Megyeház utca.

Egy jó házból való fiu **tanulóul** jó fizetéssel felvétik
Kovács Sándor, divatáruházába.
Főtér, Korona-épület.

Két jó jártas **kocsis** jó fizetéssel felvételik
Iritz Sámuel özv. cégnél.

Egy jó órát szerezhethet magának

vagy dívatos arany- és ezüst ékszereket m. kir. fémjellel
ellátva rendkívül jutányos árak mellett.
Menyasszonyoknak és vőlegényeknek 10 százalék áren-
gedmény. Erős vasuti és munkás órák pontosan besza-
bályozva jótállás mellett. Régi nagy tört aranyat a leg-
magasabb árban veszek vagy új tárgyakra becsérelém.
Különlegességek dívatos női órákban és ékszerekben.
Midőn biztosítom a n. é. közönséget a legszolidabb
kiszolgálásról, b. pártfogásukat kéri

VIDOR MANÓ órás- és ékszerész (2)

Makó, (főtér) az „Otthon“-kávéház mellett.

A vevőközönség figyelmébe.

Ha szép, jó- ujj árut olcsóért akar

vásárolni, úgy ne mulassa el az olcsóságáról híres
„Menyasszonyhoz“ címzett

rőfös- és divatáru üzletet

felkeresni a Dessewffy-téren, Makói Ujság bérházában,
(püspökkertel szemben). ahol minden e szakmába
vágó cikkek igen izléses választékban kaphatók és
így mindenki saját érdekében cselekszik ha ruha
szükségletét a fent nevezett cégnél szerzi be.

Egy próba vásárlás mindenképp meggyőz.

Pontos és figyelmes kiszolgálás. Szolid árak.

A Makói Független Ujság nyomdája

a legmodernebb kivitelben s a legjutányosabb árak mellett készít
mindenféle nyomdai munkát, u. m.: üzleti- és irodai nyomtatványo-
kat, eljegyzési kártyákat, lakodalmi és béli meghívókat, röpvikeket és
falragaszokat, névjegy kártyákat, továbbá egész könyvek és füzetek
nyomását. A Makói Független Ujság nyomdájában megjelenő

MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG

politikai napilap naponta 6000 példányban jelenik meg. Hirdetéseket
jutányos árak mellett vesz fel minden reggel 7 órától este 9 óráig.

A MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG

Telefon-sz. 124. ☑ nyomdája és kiadóhivatala. ☑ Telefon-sz. 124.

Nyomatott a „Makói Független Ujság“ villanyerőre berendezett műintézetében Makón.